

faa ville de personlige Anstrengelser gjøre sig gjældende, saaledes at ethvert Foretagende, der virkelig er gavnligt for Landets Udvikling, nok vil holde sig oppe og blive fremmet. Jeg skal derfor meget advare imod, at vi her fortsætte den Bane at give Præmier. Det har saaledes været paa Dntale, at vi ogsaa skulde give Præmier til Biavlens (Modsigelse). Ja, det er blevet sagt, at det i alt Fald var lige saa billigt at give Præmier dertil som til det Andet, og naar dette maatte ske, saa vil der naturligvis til næste Aar komme endnu et Selskab, der har faaet Lykt til at fremsætte Begjæring om Præmier, og derved komme vi ind paa en Glidbane. Der er fremsat en Række, som ogsaa bidrager til at stramme mig bort fra Præmiesystemet. Det er jo blevet foreslaaet, at de Skolemilker, der opkræves, skulle uddeles til de Børn, der slittig besøge Skolen; men det vilde være farligt, om vi ogsaa kom ind paa at uddele Præmier der, thi komme vi først rigtig ind paa Glidebanen med at uddele Præmier, saa er der ingen Grænser for, hvor langt man kommer til at gaa; og vi skulde derfor tage os i Agt for at gaa videre paa den alt betraadte Bane. Jeg skal altsaa meget anbefale, at vi følge Flertallet og stemme for dets Forslag under Nr. 29.

Solu: Jeg veed ikke, hvorledes det ærede Medlem kunde faae den Række, at jeg mente, at disse Tusinde Rbd. skulde anvendes til Præmier, og jeg kan ikke negte, at det forundrede mig noget at høre alle de Betragtninger, som det ærede Medlem nu kom til at gjøre gjældende mod Præmiesystemet i dets Almindelighed. Jeg tror nemlig, at det er en almindelig Praxis her i Thinget, naar der er Tale om at begynde et Foretagende af almindelig Interesse, da at yde et saadant Foretagende noget Tilskud. Det er ifet ved mangfoldige Foretagender. (Rjar: Desværre!). Det ærede Medlem siger „desværre“, men jeg skal dog minde ham om et Foretagende, hvor han ikke vil sige „desværre“, og det er vore Højskoler. (Rjar: Nei, om Forladelse, dem har jeg altid været imod). Saa har jeg taget feil, men jeg tror da ikke, at der er ret mange Medlemmer, der have stillet sig saaledes som det ærede Medlem; tværtimod antager jeg, at de fleste af os virkelig med Forsigtelse have stemt for Bidrag til disse Skoler. Der foreligger nu her et Tilfælde, hvor en hel Del Mænd tro at kunne opbjaelpe en Industri og derfor have sat sig i Epidisen for Samme, for at se, om den ikke kunde trives Landet rundt; men hvorledes skal man nu kunne faae denne Industri samlet uden ved at opstille Præmier for de bedste Sager, der leveres? Ved at gjøre dette, kommer man ikke ind paa en Præmiering af egentlig Industri, men kun paa en Præmiering af saadanne Ting, der laves i Fritiden; thi det er jo Husflidskretsens Hensigt kun at opmuntre til den Slags Virksomhed, der udøves i Fritiden. Hvor-

ledes der her skulde kunne blive Fare for at skabe et Proletariat, forstaaer jeg ikke. Hensigten med Selskabet er i alt Fald at modvirke dette Onde, og dette har man troet at kunne gjøre ved at opmuntre til Husflid.

Th. Kruse: Jeg maa tilstaa, at jeg ogsaa havde faaet det Indtryk af den ærede sidste Talers Ord, at han havde det in mente, at de 500 Rbd. skulde bruges til Præmier, og jeg maa sige, at hans sidste Foredrag ganske og aldeles har bestyrket denne Formening. Han har endnu bestandig in mente, at de, som levere de bedste Varer, skulde have Præmie, og dertil skal da selvfølgelig en Del af den her forlangte Sum bruges. Men det Børste, man kan gjøre i hele denne Sag, er at uddele Præmier for at forlade Landvæsenet. Man sætter en Præmie for Smaaafolk, for at de skulde kaste sig ind i industriel Virksomhed i Stedet for at forblive ved Agerbruget; men jeg tillader mig at sige, at vi have en ganske anden Brug for vore Husmands Kræfter, end at vi skulde ønske, at de komme til at sidde og snitte i Træ eller pille med den Slags Arbejder. Det var meget bedre for vor Husmandsklasse, om den tog fat paa Spade og Rive og dyrkede Jorden med Hænderne, i Stedet for at sidde og snitte, eller gjøre andet Husflidsarbejde. Det, der her gjøres, er efter min Mening at sætte Præmie paa at forlade det naturlige Arbejde for at kaste sig ind i Retninger, hvor man ikke er hjemme, og hvor man maa lade sig lede af Kræfter, som staa langt udenfor Ens egen Sære; det er det Børste ved hele denne Sag. Jeg kan oprigtig talt ikke forstaa hele denne Husflidsbevægelse, som er kommen i Gang, omendstjændt der ingen Tvivl er om, at man har de bedste Hensigter, og at det er af ren Mennefskærlighed, at man har kastet sig over dette Emne; men dette ubeløfter ikke, at det Hele staaer for mig som en fashionable Sumbug. Det er min fulde Overbevisning, at man skaber en Drivhusplante, som enten dør hen, naar de Personer der, som have baaret den, eller vil føre vor Udvikling hen paa en Bane, hvor man senere vil komme til at fortryde, at den er kommen ind. Men at begrunde hele denne Opfattelse nærmere, vilde i dette Dieblit føre mig altsor vidi, og jeg skal derfor blot udtale til Slutning, at jeg vil stemme baade imod de 1,000 Rbd. og imod de 500 Rbd. Da Forhandlingerne ere saa vidt fremskredne, skal jeg ikke opholde Thinget med mange Bemærkninger, men blot gjøre en kort Bemærkning med Hensyn til den omtalte „Nærke-Port“. Det er sikkert nok, at min personlige Sympathi gaar i Retning af at bevare den Slags Monumenter, men det forekommer mig ikke tilstrækkeligt oplyst i nærværende Dieblit, at denne Bygning virkelig er saa monumental, at det er værd at anvende Noget paa dens Bevarelse. For